

S M E R N I C A
o postupe Súdnej rady Slovenskej republiky pri realizácii pôsobnosti
v oblasti etiky sudcov

schválená uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky č. 150/2024
zo 14. mája 2024

Čl. I
Úvodné ustanovenia

- (1) Táto smernica upravuje postup pri realizácii pôsobnosti Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) v oblasti všeobecného dohľadu a pri vypracúvaní stanovísk k etike sudcov.
- (2) Súdna rada ako ústavný orgán sudcovskej legitimacy pri realizácii ústavnej pôsobnosti¹⁾ vydala 17. decembra 2015 Zásady sudcovskej etiky (ďalej len „zásady“).
- (3) Súdna rada
- a) vykonáva všeobecný dohľad nad aplikáciou a dodržiavaním zásad, pravidelne ich aktualizuje, zjednocuje ich výklad a metodicky i výkladovo zásady dopĺňa,²⁾
 - b) prijíma stanoviská k interpretácii zásad a poskytuje odpovede na konkrétne otázky a etické dilemy sudcov,³⁾
 - c) poskytuje na vyžiadanie stanovisko disciplinárnemu senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „disciplinárny senát“) vo veci disciplinárneho konania vedeného pre skutok, ktorý môže spočívať v porušení zásad etiky,⁴⁾
 - d) spolupracuje so sudcovskými samosprávami v oblasti sudcovskej etiky,⁵⁾
 - e) zverejňuje stanoviská, odporúčania, metodické a výkladové doplnenia zásad, zjednocujúce výklady zásad na svojom webovom sídle.

Čl. II
Zriadenie, rokovanie a rozhodovanie Stálej etickej komisie

- (1) Na realizáciu pôsobnosti súdnej rady podľa tejto smernice si môže súdna rada zo svojich členov zriadiť najmenej päť člennú Stálu etickú komisiu (ďalej len „eticská komisia“). Etická komisia je poradným orgánom súdnej rady. Pokiaľ nie je zriadená etická komisia, súdna rada si ako poradný orgán pre oblasť etiky sudcov môže zo svojich členov zriadiť ad hoc komisiu, ktorá sa skladá z troch až piatich členov súdnej rady.

¹⁾ čl. 141a ods. 6 písm. j) Ústavy Slovenskej republiky.

²⁾ čl. IV ods. 2 a 5 Zásad sudcovskej etiky.

³⁾ čl. V ods. 1 Zásad sudcovskej etiky.

⁴⁾ § 25 ods. 2 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) v znení zákona č. 40/2024 Z. z.

⁵⁾ § 27hh ods. 1 zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a čl. V ods. 3 Zásad sudcovskej etiky.

- (2) Členov etickej komisie volí a odvoláva súdna rada a ich počet je nepárny. Zloženie etickej komisie, podľa možnosti, zodpovedá proporcionálnemu zastúpeniu orgánov verejnej moci⁶⁾ v súdnej rade. Členovia etickej komisie si zo svojich členov volia predsedu.
- (3) Zoznam členov etickej komisie je zverejnený na webovom sídle súdnej rady.
- (4) Členstvo v etickej komisii je dobrovoľné bez nároku na osobitnú odmenu spojenú s členstvom.
- (5) Úlohou etickej komisie je príprava návrhov stanovísk, odporúčaní a odpovedí, príprava návrhov metodických a výkladových doplnení zásad pre súdnu radu a informovanie súdnej rady o aplikácii zásad, pokiaľ si ich súdna rada nevyhradí na priame vybavenie.
- (6) Etická komisia vypracúva každoročne k 31. marcu správu o svojej činnosti za prechádzajúci kalendárny rok, ktorú predkladá súdnej rade; správa sa zverejňuje na webovom sídle súdnej rady.
- (7) Rokovanie etickej komisie zvoláva jej predseda, ktorý určuje jej program; každý člen má právo na doplnenie alebo inú úpravu programu. O programe, jeho doplnení alebo inej úprave etická komisia hlasuje.
- (8) K vypracovaniu stanoviska si môže etická komisia vyžiadať doplnenie podkladov a ďalších informácií. Podľa potreby si môže vyžiadať aj vyjadrenia dotknutých osôb.
- (9) Na rokovaní etickej komisie sa zúčastňujú len jej členovia. So súhlasom etickej komisie sa môže rokovania zúčastniť aj iná osoba, zapisovateľ alebo osoba zabezpečujúca technickú podporu konania zasadnutia etickej komisie.
- (10) Etická komisia zasadá podľa potreby, spravidla však raz za štvrt'rok; koná a rozhoduje neverejne.
- (11) Etická komisia je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých jej členov. Rozhodnutie etickej komisie je prijaté, ak za neho hlasovala väčšina všetkých jej členov.
- (12) Návrh stanoviska etickej komisii predkladá na rokovanie etickej komisie určený spravodajca na základe dohody alebo hlasovania.
- (13) Konzultácie o znení stanoviska etickej komisie s osobami, ktoré nie sú členmi súdnej rady, musia byť vopred schválené hlasovaním etickej komisie.

⁶⁾ Čl. 141a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

(14) Materiály za etickú komisiu predkladá na rokovanie súdnej rady predseda etickej komisie.

Čl. III

Podanie na realizáciu pôsobnosti súdnej rady v oblasti etiky sudcov

- (1) Podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.
- (2) Za podanie podľa tejto smernice sa považuje žiadosť
 - a) sudcu alebo oprávneného subjektu podať disciplinárny návrh na prijatie stanoviska súdnou radou k interpretácii zásad,
 - b) sudcu o poskytnutie odpovede súdnou radou na konkrétnu otázku alebo etickú dilemu.
- (3) Písomné podanie sa doručuje na adresu Kancelárie Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „kancelária súdnej rady“), ktorá podanie odstúpi etickej komisii. Na anonymné podania sa neprihliada.
- (4) Podanie, ktoré podľa obsahu možno považovať za podanie podľa § 69 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), kancelária súdnej rady postúpi vždy príslušnému orgánu sudcovskej samosprávy s poukazom na § 69 ods. 3 zákona o súdoch, o čom informuje etickú komisiu.
- (5) Ak podanie odstúpené etickej komisii je neúplné alebo nezrozumiteľné, etická komisia vyzve pôvodcu podania na doplnenie alebo opravu podania v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako 10 dní od zaslania výzvy. Ak pôvodca podania zoberie svoje podanie späť, etická komisia takéto späťvzatie vezme na vedomie a nebude v tejto veci ďalej konať.
- (6) Ak nejde o podanie v zmysle smernice, kancelária súdnej rady zabezpečí vybavenie podania iným spôsobom v zmysle interného riadiaceho aktu vnútroorganizačných predpisov kancelárie súdnej rady.⁷⁾

Čl. IV

Výkon všeobecného dohľadu

(čl. IV ods. 2, 3 a 5 zásad)

- (1) Všeobecným dohľadom súdnej rady sa rozumie
 - a) dohľad nad aplikáciou a dodržiavaním zásad,
 - b) aktualizácia zásad,
 - c) zjednocovanie výkladu zásad,
 - d) metodické a výkladové dopĺňanie zásad.
- (2) Súdna rada uplatňuje svoju kompetenciu zjednocujúceho výkladu zásad ex offio podľa odseku 7, alebo na základe žiadosti sudcu alebo sudcovskej samosprávy o zjednocujúci výklad k

⁷⁾ Smernica č. 10/2022, ktorou sa vydáva Registratúrny poriadok Kancelárie Súdnej rady Slovenskej republiky.

rozhodnutiam sudcovských samospráv v oblasti etiky v rámci ich pôsobnosti v zmysle čl. V ods. 2 zásad.

- (3) Kancelária súdnej rady najneskôr do 31. januára požiada sudcovské samosprávy o zaslanie rozhodnutí za predchádzajúci kalendárny rok týkajúcich sa
 - a) vybavených podnetov fyzickej alebo právnickej osoby o porušovaní etických zásad sudcom,
 - b) posúdení správania sa sudcu, ak sudcovská samospráva nepodala disciplinárny návrh,
 - c) poskytnutých konzultácií na žiadosť sudcu, vo veci zabezpečenia dodržiavania zásad.
- (4) Po skompletizovaní všetkých podkladov ich kancelária súdnej rady postúpi etickej komisii.
- (5) Etická komisia pre účely posudzovania potrieb metodického a výkladového doplnenia zásad požiada v primeranej lehote sudcovské samosprávy o zaujatie stanoviska k návrhu na doplnenie zásad.
- (6) Etická komisia na základe doručených podkladov vyhodnocuje potrebu zjednocujúceho výkladu k odlišným stanoviskám riešeného prípadu sudcovskými samosprávami alebo potrebu metodického a výkladového doplnenia zásad.
- (7) Ak etická komisia vyhodnotí potrebu zjednocujúceho výkladu alebo nutnosť metodického a výkladového doplnenia zásad, pripraví materiál na rokovanie súdnej rady.

Čl. V

Prijímanie stanovísk k interpretácii zásad a poskytovanie odpovede

(čl. V ods. 1 písm. a) a b) zásad)

- (1) Sudca a subjekty oprávnené podávať disciplinárne návrhy uvedú v žiadosti o stanovisko k interpretácii zásad podanej podľa čl. V ods. 1 písm. a) zásad
 - a) identifikáciu subjektu,
 - b) podrobné uvedenie skutkového stavu, ku ktorému navrhujú interpretáciu zásad,
 - c) skutočnosti, ktoré sú dôvodom nejasnosti pri interpretácii zásad.
- (2) Na konanie o žiadosti disciplinárneho senátu o poskytnutie stanoviska súdnej rady na účely disciplinárneho konania sa vzťahuje osobitný zákon.⁴⁾ Na vybavenie žiadosti disciplinárneho senátu sa viaže lehota uvedená v žiadosti s prihliadnutím na prerokovanie súdnou radou.
- (3) Sudca v žiadosti o poskytnutie odpovede na konkrétnu otázku alebo etickú dilemu podanej podľa čl. V ods. 1 písm. b) zásad uvedie
 - a) meno, priezvisko a miesto výkonu funkcie sudcu,
 - b) skutkové okolnosti, ktoré sú dôvodom na položenie konkrétnej otázky alebo etickej dilemy,
 - c) argumentáciu, na základe ktorej vznikol problém pri riešení jeho dilemy.

- (4) Doručené žiadosti podľa odsekov 1 a 3 etická komisia prejednáva v poradí podľa dátumu ich doručenia a bez zbytočných prietáhov, s prihliadnutím na skutočnosť, aby žiadosť bola v primeranej lehote vybavená. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa, najmä ak je predmetom žiadosti zložitý problém, etická komisia informuje žiadateľa o dlhšom časovom úseku na prípravu návrhu stanoviska.

Čl. VI

Záverečné a zrušovacie ustanovenia

- (1) Pri realizácii pôsobnosti všeobecného dohľadu v zmysle čl. IV zásad a pôsobností v zmysle čl. V ods. 1 zásad súdna rada vychádza z dokumentov tvoriacich prílohu zásad.
- (2) Zrušuje sa smernica, ktorou sa mení a dopĺňa smernica č. 1/2016, ktorá upravuje postup Súdnej rady Slovenskej republiky pri realizácii pôsobnosti v oblasti všeobecného dohľadu a etiky sudcov schválená uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky č. 168 z 18. decembra 2017 a uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky č. 94 z 15. marca 2023.
- (3) Táto smernica nadobúda účinnosť dňom schválenia súdnou radou.